

## POSTANOWIENIE

Dnia 5 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie przeciwko **A. L.**  
oskarżonemu z art. 279 § 1 k.k. i in.,  
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu  
w dniu 5 kwietnia 2023 r.,  
wniosku Sądu Rejonowego w Kołobrzegu  
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,  
na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił  
**nie uwzględnić wniosku.**

## UZASADNIENIE

Do Sądu Rejonowego w Kołobrzegu wpłynął akt oskarżenia przeciwko A. L., obecnie umieszczonemu w Domu Pomocy Społecznej w D. (powiat [...]), oskarżonemu o popełnienie przestępstw z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k., art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. i in.

Dyrekcja Domu Pomocy Społecznej w D. (dalej DPS) wystąpiła o umożliwienie oskarżonemu uczestniczenia w rozprawie głównej w trybie wideokonferencji, bowiem cierpi on na ograniczone zaburzenia osobowości i zachowania. Ze względu na chorobę nie da się przewidzieć zachowania A. L. w długiej podróży, ponieważ bywa on drażliwy, wybuchowy, a przede wszystkim agresywny fizycznie. Pracownicy DPS w D. nie są w stanie przewidzieć zachowania oskarżonego przed rozprawą i po niej, a w momencie, kiedy A. L.

pojawi się w miejscu dawnego zamieszkania, istnieje prawdopodobieństwo podjęcia przez niego próby ucieczki oraz niepowrotu do DPS w D..

Obrońca oskarżonego, składając do Sądu Rejonowego w Kołobrzegu wniosek o przekazanie sprawy sądowi właściwemu dla miejsca pobytu A. L., wskazał, że należy go przesłuchać przed sądem osobiście, a więc nie w trybie wideokonferencji, co z uwagi na dużą odległość nie jest możliwe przed Sądem Rejonowym w Kołobrzegu.

Sąd Rejonowy w Kołobrzegu w dniu 24 lutego 2023 r. zwrócił się do Sądu Okręgowego w Koszalinie z wnioskiem w trybie art. 36 k.p.k. o przekazanie sprawy A. L. do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Starogardzie Gdańskim.

Postanowieniem z dnia 7 marca 2023 r., sygn. akt V Ko 32/23, Sąd Okręgowy w Koszalinie nie uwzględnił tego wniosku Sądu Rejonowego w Kołobrzegu.

Postanowieniem z dnia 14 marca 2023 r., Sąd Rejonowy w Kołobrzegu zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie przedmiotowej sprawy do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Starogardzie Gdańskim w trybie art. 37 k.p.k. z uwagi na stan zdrowia oskarżonego, uniemożliwiający mu samodzielną podróż do Kołobrzegu, oddalonego od miejsca jego aktualnego pobytu o 200 km.

#### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje.**

Wniosek nie zasługuje na uwzględnienie.

Przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k. może nastąpić tylko wyjątkowo - gdy wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości. Do okoliczności przemawiających za przekazaniem sprawy należą przede wszystkim sytuacje zagrażające swobodzie orzekania. Kryterium "dobry wymiaru sprawiedliwości" znajduje również wyraz w zagrożeniu sprawnego i szybkiego przeprowadzenia postępowania sądowego, realizującego ustawowy postulat rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie (por. postanowienie SN z 14.06.2018 r., V KO 35/2018). Obowiązek wykazania, że w konkretnej sprawie zachodzą takie przesłanki spoczywa na sędzie występującym z inicjatywą w trybie art. 37 k.p.k.

Sąd Rejonowy w Kołobrzegu, zwracając się o przekazanie niniejszej sprawy innemu sądowi równorzędnemu, powołał się na zły stan zdrowia oskarżonego,

podnosząc, że A. L. cierpi na zaburzenia psychiatryczne w przebiegu uzależnienia od alkoholu. Zagrożenie dobra wymiaru sprawiedliwości upatruje w niemożności zapewnienia oskarżonemu udziału w rozprawie ze względu na odległość dzielącą jego miejsce aktualnego pobytu od sądu miejscowo właściwego, przez co uszczerbku doznać może przysługujące mu prawo do obrony.

W związku z tym trzeba zważyć, że nie każda choroba oskarżonego stanowi przeciwwskazanie do podejmowania podróży, czy w ogóle brania udziału w postępowaniu przed sądem. W niniejszej sprawie biegli wypowiedzieli się wprost, że stan zdrowia psychicznego oskarżonego pozwala na jego udział w postępowaniu (k. 248), zaś z opinii lekarza prowadzącego (k. 317) wynika jedynie, że A. L. nie może podróżować samodzielnie lub w asyście pracowników DPS, a nie w ogóle przemieszczać się na większe odległości. Problemem nie jest więc sama konieczność podróżowania do Sądu oddalonego o 200 km, ale zapewnienie w tym czasie bezpieczeństwa oskarżonemu i otoczeniu, ze względu na pojawiające się u niego stany psychiatryczne i inne zakłócenia zachowania, przy czym warto zauważyć, że tego typu problemy – związane z kontrolą zachowania oskarżonego – mogą pojawić się zarówno w Sądzie w Kołobrzegu, jak i w Starogardzie Gdańskim. Z pisma Dyrekcji DPS w D. wynika bowiem, że oskarżony bywa drażliwy, wybuchowy, a przede wszystkim agresywny fizycznie (k. 315). Nie zachodzą zatem podstawy do przyjęcia, że ewentualne przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Starogardzie Gdańskim zabezpieczy dobro wymiaru sprawiedliwości w niniejszym postępowaniu.

Przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Starogardzie Gdańskim nie jest ponadto konieczne do zapewnienia oskarżonemu udziału w rozprawie, gdyż istnieją inne sposoby umożliwiające mu udział w postępowaniu, niewymagające przemieszczania się do siedziby właściwego miejscowo sądu – poprzez skorzystanie wideokonferencji – na co zwrócił już uwagę Sądowi Rejonowemu Sąd Okręgowy w Koszalinie, w postanowieniu z dnia 7 marca 2023 r. Ewentualne trudności organizacyjne z tym związane nie uzasadniają zaś przekazania sprawy sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2022 r., IV KO 122/22).

Nie dostrzegając na obecnym etapie postępowania podstaw do odstąpienia w niniejszej sprawie od zasady właściwości miejscowej, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[[SOP]

[ł.n]